

Hei! Følg etter meg!

Christiania torv

Les 🗸

Gamle rådhuset

Les 🗸

Christian IVs hanske Les ✓

Historie & Monument Rute 1

Avslutt

Kategori

Historie & Monument

Arkitektur

Film & TV

Byliv

Barn

Blanding

Tilbake

Historie & Monument

Rute 1

Rute 2

Rute 3

Rute 4

Rute 5

Tilbake

Christiania Torv

Christiania torv ble hovedstadens torg etter Oslo torg i Gamlebyen. I likhet med Gamlebyens torg fikk det nye torget domkirken Hellig Trefoldigheds kirke (1639) og rådhus (1641). På Torget sto også gapestokken og byens vannpost. Men selv om biskopskirken ble oppført i den nye byen Christiania, forble Oslo bispegård bispens bopel, liggende i Gamlebyen.

Torget ble anlagt etter et mønster som ble vanlig i renessansens byplaner, første gang brukt i Livorno i 1570-årene. Det ble formet ved å lage kvadratiske utsparinger i hjørnene av alle fire kvartaler i et gatekryss. (Trondheim fikk et torg av samme type i 1681). Etter at torget ble nedlagt og Akershus festning utvidet på bekostning av de nærmeste kvartalene (bl. a. Kontraskjæret) som ble rammet av brannen i 1686, ble fortsettelsen av Øvre Slottsgate syd for torget lagt ut til byggegrunn. Samtidig ble byggelinjen på sydsiden skjøvet ca. 15 meter nordover, slik at torvet mistet sin opprinnelige kvadratisk form.

Den kvadratiske formen var ikke fullstendig, ettersom Hellig Trefoldigheds Kirke i nordvestre kvadrant opptok en stor del av arealet som ideelt burde ha vært torgområde, mens resten inngikk i kirkegården. Etter brannen i 1686 ble kirken revet og materialene brukt til byggingen av den nye Domkirken. Tomten ble i lang tid etterpå brukt til kirkegård, senere til militær ridebane, og i 1773 ble en stall for artillerihester oppført der. Etter at «Prinsestallen» ble revet omkring 1860, ble Johannes kirke oppført på tomten i 1878, tegnet av stadskonduktør Georg Andreas Bull. Den ble revet i 1927 og erstattet av en bensinstasjon tegnet av arkitekt Frithjof Stoud Platou. I sin tur ble bensinstasjonen i revet for å gi tomt til forretningsbygget Akersgata 2 fra 1996.

Christiania Torv fikk Oslo kommunes pris for god byarkitektur for 2003.

Les mer

Christian IVs hanske

Kunstforening holder til på Christiania Torv, som i fjor sommer fikk en fontene med en pekende hanske i bronse. Her var det Christian IV i 1624 pekte ut hvor den nye byen Christiania skulle ligge etter at det gamle Oslo var utslettet av brann.

Hansken er for øvrig den samme som på Christian IV-statuen på Stortorget. Fontenen er blitt en rundingsbøye i en flod av biler, men Christiania Torv er likevel full av sjarm. Her er spisesteder i gammel og ny stil samlet rundt hansken. Celsius Kafe er en koselig plass både inne og ute, men vær forberedt på at maten kan ta tid på travle dager. Like ved ligger franskinspirerte Brasserie Hansken. Vil du spise historisk, kan du prøve Restaurant Det Gamle Raadhus. Stedet har også uteservering. Restauranten er faktisk byens første rådhus fra 1641.

Les mer

Gamle rådhuset

Bygningen var Christianias rådhus mellom 1641 og 1733. Den ble solgt til private på grunn av forfall, og byen overtok Rådhusgata 7 som nytt rådhus. Høyesterett hadde tilhold her mellom 1815 og 1846. I 1850-åra fikk bygningen en sidefløy, der det ble drevet restaurant. Denne flyttet inn i hovedfløyen i 1926. Etter brannen i 1996 ble det gamle restaurantinteriøret fra 1926 – tegnet av arkitektene Carl og Hagbart Berner[trenger referanse] – gjenskapt.

Byens første rådhus ble oppført under ledelse av rådmann Lauritz Hansen med støtte fra kongen, som ga et bidrag på 1000 riksdaler til byggearbeidet. Rådhuset var kontor for byens myndigheter og samlingsted for borgerskapet. Administrasjonsordningen for byene i Danmark og Norge var fastsatt ved den kongelige forordning av 1619 om kjøpstadsstyrelsen. Christiania ble styrt av to borgermestre og tolv rådmenn oppnevnt av lensherren på Akershus festning. Administrasjonen besto av en byskriver til å gjøre kontorarbeidet og en byfogd til å ordne med politioppgaver og rettspleie, begge med betjenter. I de hvelvede kjellerne var det arrestlokale og fengsel for dømte forbrytere. Lokaldemokrati fantes ikke, men med tiden ble det valgt takserborgere til å hjelpe med skatteutligningen, og dette utvalget ble begynnelsen til en borgerrepresentasjon. Alle borgere kunne møte på rådhuset Thomasmessedagen 21. desember for å høre på den årlige opplesningen av byens privilegier.

Les mer